
SAJTÓKÖZLEMÉNY

Budapest, 2026.07.02.

Lajosmizsei eperként árulták a külföldi szamócat – NKFH fellépés és milliós bírságok az országos ellenőrzésen

Hat héten át tartó országos akcióban vizsgálta a szamóca-kínálatot a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság (NKFH) a vármegyei kormányhivatalokkal közösen. Az ellenőrök összesen 482 forgalmazóhelyen vizsgálták a szezon egyik legnépszerűbb gyümölcsét, és 537 szamócatételt ellenőriztek a kereskedelem teljes spektrumában. A kiemelt ellenőrzési akció során eddig összesen 3,5 millió forint bírságot szabtak ki a hatóság szakemberei.

A vizsgálatok kiterjedtek a nagybani piacokra, hipermarketekre, zöldség-gyümölcsüzletekre, valamint azokra az ideiglenes árusítóhelyekre is, amelyek a szamócaszezon idején országszerte megjelennek utak mentén, parkolóknak vagy forgalmas közterületeken. Az ellenőrzések során az NKFH szakemberei nemcsak a gyümölcs minőségét vizsgálták, hanem kiemelt figyelmet fordítottak a termékek eredetének igazolására, a kötelező jelölések meglétére, a nyomonkövethetőség biztosítására, valamint az árusítás higiéniai körülményeire is.

A vizsgálatok egyik legfontosabb tapasztalata idén is az volt, hogy továbbra is akadnak olyan kereskedők, akik megpróbálják kihasználni a magyar termékek iránti fogyasztói bizalmat. Különösen érzékeny területnek számít a Bács-Kiskun vármegyei Lajosmizse és térsége, amely az ország egyik legismertebb szamócatermesztő körzete. A térségben a szamócatermesztés évtizedes hagyományokra épül, a „lajosmizsei eper” elnevezés pedig mára gyakorlatilag önálló márkánévvé vált a vásárlók szemében. A tapasztalatok szerint leggyakrabban romániai eredetű szamóca kerül magyar terméként a fogyasztók elé. Az ilyen jellegű megtévesztés súlyos jogsértésnek minősül, amely jelentős bírságot vonhat maga után.

A külföldi szamóca jelenléte önmagában nem jelent problémát, az ellenőrzött tételek mintegy 18 százaléka származott külföldről, ami megfelel a piaci viszonyoknak és a szezonális kínálatnak. Ugyanakkor a fogyasztó döntését és vásárlását hátrányosan befolyásolja, ha nem kap valós információt arról, hogy valójában mit vásárol.

Az ellenőrzések során a felügyelők azt tapasztalták, hogy a külföldi szamóca gyakran már külső megjelenése alapján is elkülöníthető a hazai termékektől. Az egyes országok eltérő fajtákat termesztnek, amelyek színe, alakja, mérete vagy éppen fényessége eltérhet a Magyarországon megszokottaktól. A korábbi évhez hasonlóan a szállítási és csomagolási gyakorlatok is árulkodóak lehetnek: míg a hazai termelők jellemzően az egységesen használt, cserélhető 5 kilogrammos farekeszeket alkalmazzák, addig a görög, spanyol vagy lengyel szamóca rendszerint kisebb, egyszer használatos karton- vagy farekeszekben érkezik, a román termékek pedig gyakran műanyag rekeszekben kerülnek forgalomba.

A vizsgált tételek közel 10 százaléka nem felelt meg a minőségi, jelölési vagy nyomonkövethetőségi előírásoknak. A leggyakoribb probléma a hiányos jelölés, illetve az volt, hogy az árusok nem tudták igazolni az áru eredetét. A nyomonkövethetőség hiánya különösen súlyos problémának számít, hiszen ilyen esetekben egy esetleges élelmiszerbiztonsági kockázat sem kezelhető megfelelően. A legsúlyosabb esetekben a hatóság kénytelen volt intézkedni a tételek forgalomból történő kivonásáról és megsemmisítéséről. Ennek következtében 10 tételt, összesen 2,7 tonnányi számócát kellett kivonni a forgalomból és megsemmisíteni.

Pozitívum ugyanakkor, hogy a számóca minőségével kapcsolatban viszonylag kevés kifogás merült fel. Ennek egyik oka, hogy a gyümölcs rendkívül keresett termék, így gyorsan gazdára talál, nem marad hosszabb ideig az értékesítési helyeken. A gyors árumozgás csökkenti annak kockázatát, hogy a termék minősége a pulton romoljon. Az alkalmi árusítóhelyek ellenőrzése során a gyümölcs minőségével kapcsolatban nem merült fel jelentős probléma, és a higiéniai körülmények is többnyire megfelelőnek bizonyultak. Az ellenőrök elsősorban kisebb hiányosságokra hívták fel az árusok figyelmét, például a védőkesztyű használatának fontosságára.

A kiemelt ellenőrzési akció során eddig összesen 3,5 millió forint bírságot szabtak ki a hatóság szakemberei, több eljárásban azonban a bírság mértékének meghatározása még folyamatban van.

A laboratóriumi vizsgálatok eredményei ugyanakkor arra is rámutattak, hogy az élelmiszerbiztonsági ellenőrzések továbbra is indokoltak. A szakemberek 19 mintát vettek növényvédőszer-maradék vizsgálat céljából. Négy minta esetében találtak kifogásolható eredményt: két mintában a szermaradék mennyisége meghaladta a megengedett határértéket, további két mintában pedig olyan hatóanyag jelenlétét mutatták ki, amely számócában nem engedélyezett. Az érintett ügyekben hatósági eljárás indult, a szankciók meghatározása jelenleg is folyamatban van.

Az ellenőrzések tapasztalatai alapján a vásárlók is sokat tehetnek azért, hogy ne váljanak megtévesztés áldozatává. Érdemes különösen óvatosnak lenni a gyanúsán olcsó ajánlatokkal szemben, hiszen a jelentősen piaci ár alatt kínált „magyar” vagy „lajosmizsei” számóca esetében nagyobb az esélye annak, hogy a termék valójában külföldi eredetű. Vásárláskor célszerű figyelni a származási országot feltüntetésére, és kérdés esetén az árustól is érdeklődni a termék eredetéről.

A fogyasztók számára fontos tudni azt is, hogy a köznyelvben rendkívül népszerű „lajosmizsei eper” valójában nem egy külön számócafajtát jelent. A kifejezés inkább egy, az évtizedek során kialakult minőségi márkánév, amely Lajosmizse és környékének hagyományos számócatermesztéséhez kapcsolódik. A térség kedvező természeti adottságai, a helyi termesztési tapasztalat és a korán piacra kerülő, jó minőségű termés együttesen alakították ki azt a bizalmat, amely miatt a vásárlók ma is keresik a „lajosmizsei” számócát. Éppen ez a jó hírnév teszi vonzóvá a név jogosulatlan használatát is. Az NKFH ezért arra kéri a fogyasztókat, hogy a szezonban továbbra is körültekintően vásároljanak, és lehetőség szerint megbízható, ellenőrizhető forrásból vásárolják meg a gyümölcsöt.

A számócaszezon lezárultával sem ér véget a hatósági jelenlét: az NKFH a következő hónapokban is folytatja a zöldség- és gyümölcs piac ellenőrzését annak érdekében, hogy a vásárlók valóban azt kapják, amit a címke, a tábla vagy az árus ígér. Az ilyen ellenőrzések nemcsak a fogyasztók védelmét szolgálják, hanem a jogszabályokat betartó, tisztességesen működő vállalkozások érdekeit is, hiszen hozzájárulnak a tisztességes piaci verseny fenntartásához és a jogsértő piaci szereplőkkel szembeni hatékony fellépéshez.

További információk: Dr. Eitmann Norbert, sajtófőnök 06-30/643-0204